

Методика ознайомлення дітей
з множинами в різних
вікових групах

Самсонова О.О.

ознайомлення дітей з множинами

4 рік життя

- Робота з дітьми цього віку в основному спрямована на формування уявлень про межі множини та її елементи, уміння та навички порівнювати елементи, контрастні множини, на оволодіння прийомами накладання і прикладання.

Основними методичними прийомами

- дидактичні ігри та вправи з конкретними множинами (предметами, іграшками, картинками, геометричними фігурами). Широко застосовуються різноманітні картки.

ознайомлення дітей з множинами

Для підвищення пізнавальної активності дітей у процесі навчання рекомендується давати їм завдання знайти один або багато предметів у навколишній обстановці.

Після того, як діти навчаться виділяти окремі елементи у множині, а отже, порівнювати контрастні за кількістю множини («багато і один»), вихователь починає підводити дітей до порівняння елементів множини, з цією метою дітям пропонується накласти елементи однієї множини на елементи іншої.

Під час виконання вправ вихователь підводить дітей до вживання слів: багато, один, по одному, жодного, зовсім немає, порівну, більше, менше, стільки – скільки тощо.

На заняттях з математики використовується різноманітні (згідно з програмними завданнями) картки з намальованими на них предметами; картки, поділені на клітинки, з однією або двома смужками.

Спочатку вихователь використовує картки з намальованими на них предметами і пропонує покласти на кожен малюнок один предмет. Істотним у цій роботі є навчання практичних навичок накладання: брати предмети (іграшки) правою рукою закривати малюнки по порядку, зліва направо або справа наліво, не пропускаючи жодного.

У перших завданнях кількість предметів і малюнків повинна бути однаковою. Надалі у запропонованих завданнях передбачається нерівність елементів порівнюваних множин. Діти визначають, це більше, де менше предметів. Вихователь показує дітям різні способи встановлення рівності: збільшенням або зменшенням елементів однієї з множин.

Після того, як діти оволодіють прийомом накладання, вихователь готує їх до оволодіння новим, складнішим прийомом по елементного порівняння двох множин – прийомом прикладання.

Організуюючи заняття, слід потурбуватися про різномантність наочного матеріалу та прийомів навчання, використовувати ігрові ситуації, прийоми порівняння у поєднанні словом і практичні дії дітей. Поступово дітей вчать виконувати завдання лише за усною інструкцією.

- триває робота з уточнення уявлень про множини і число, диференціювання множин за кількістю і найменування кожної з них числівником підсумковим числом) на основі лічби. Особливе значення надається навчання дітей лічильній діяльності: діти вчаться перелічувати елементи множин у межах п'яти; відлічувати меншу кількість елементів множини від більшої за названим числом. Значна увага приділяється порівнявannya множин та суміжних чисел, що відповідають їм (3 і 4; 4 і 5), а також роботі з перетворення множин (як із триелементної множини зробити чотириелементну, і навпаки?).

У групі п'ятого року життя

У цих умовах діти бачать, що з приєднанням лише одного елемента до множини її потужність збільшується, і вона характеризується вже новим числом, наступним, а якщо із цієї множини вилучили один елемент (предмет), то вона характеризуватиметься меншим числом (попереднім).

- Діти практично ознайомлюються з об'єднуванням множин, починають розуміти, що кілька окремих частин можна об'єднати в одну цілу множину, що скінченна множина більша, ніж її частина. Тут ще немає арифметичної дії додавання або віднімання, проте такими вправами закладається її основа. Ця робота слід розглядати як підготовку до обчислювальної діяльності.

У старшій групі

На заняттях з математики і поза ними вихователь організовує вправління дітей у різному групуванні множин (на прийомах класифікації), що, в свою чергу, підводить до розуміння як родових, так і видових понять, а також глибшого засвоєння поняття множини, зокрема, розуміння відношень – частина і ціле.